

The Journal of Educational Reflections ISSN: 2587-0068	Vol 3, Issue: 1, Year: 2019 http://dergipark.gov.tr/eduref	Article history Received: February 23, 2019 Received in revised form: March 22, 2019 Accepted: March 22, 2019 Available online: March 25, 2019
--	--	--

Yapılandırmacı Yaklaşımına Göre Tasarlanan İlköğretim Programında Velilerin Rollerini Yerine Getirme Düzeyi (Ankara İli-Polatlı İlçesi Örneği)¹

The Level Of Parents' Doing Their Roles In The Primary Education Curriculum Designed According To Constructivist Approach (The Sample of Ankara Province-Polatlı District)

Şadiye İnci² / <https://orcid.org/2009-2009-2012-2005>

Prof. Dr. Mehmet TAŞPINAR³ / <https://orcid.org/0000-0003-3152-0300>

Özet	Abstract
<p>Bu çalışmada; yapılandırmacı yaklaşıma göre hazırlanan ilköğretim 4. sınıf öğretim programlarının uygulanma sürecinde velilerin rollerini yerine getirme düzeylerini, öğretmen görüşlerine de başvurularak, farklı değişkenler açısından değerlendirmek amaçlanmıştır. Araştırma evrenini, 2014-2015 eğitim öğretim yılında Ankara ili, Polatlı ilçesinde yer alan tüm merkez ilkokullarda öğrenim gören 4. sınıf öğrenci velileri ve söz konusu okullarda görevli olan 4. sınıf öğretmenleri oluşturmaktadır. Yapılan çalışma, tarama modeline dayalı betimsel nitelikte bir araştırma desenine göre yürütülmüştür. Velilerle nitel araştırma sürecinin gerektirdiği çalışmalar yapılmıştır. Buna göre maksimum çeşitleme örnekleme yöntemine göre her okuldan 10'ar veli olmak üzere 130 veli cinsiyet, yaş ve öğrenim durumu değişkenlerine göre belirlenmiştir. Bu sınıf düzeyinde görevli olan 57 öğretmen örnekleme yer almaktadır. Veriler; 4. sınıf öğretmenlerine yönelik olarak hazırlanan "Yapılandırmacı Yaklaşım Uygulamaları ve Veli Rollerinin Değerlendirilmesine Yönelik Öğretmen Görüşleri Anketi" anket formu ve velilere yönelik yarı yapılandırılmış sorulardan oluşan "Velilerin Yapılandırmacı Yaklaşım Uygulamalarındaki Rollerine İlişkin Görüşleri" görüşme formu ile toplanmıştır. Veli görüşlerinin yer aldığı verilerin analizinde betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Öğretmen görüşlerinden elde edilen bulguların analizindeki istatistiksel işlemler için bilgisayar paket programı kullanılmıştır. Nitel ve nicel verilerden elde edilen bulgular karşılaştırmalı olarak yorumlanmıştır. Araştırma sonuçlarına göre; velilerin eğitim öğretim sürecinde, yapılandırmacı yaklaşıma ilişkin rollerini yerine getirme düzeylerinin düşük olmadığı ancak bu yaklaşım hakkında yeterli bilgiye sahip olmadıkları sonucuna ulaşılmıştır. Buna göre yapılandırmacı yaklaşıma göre düzenlenen öğrenme öğretme sürecinde öğrenci başarısının artırılması için velilerin daha çok bilgilendirilmeleri gerektiği ve okuldaki çalışmalara belirli ölçülerde dâhil edilmelerinin gerekli olduğu söylenebilir.</p> <p>Anahtar Kelimeler: İlkokul 4. Sınıf; Yapılandırmacı Yaklaşım; Veli Görüşleri</p>	<p>In this study, it was aimed to evaluate the level of parents' doing their roles in the process of implementing the 4th grade primary education curriculum designed according to constructivist approach by asking teachers and in terms of different variables. The population of the study was composed of the parents of 4th grade students studying in all the central primary schools located in Ankara province Polatlı district in 2014-2015 academic year and the 4th grade teachers working at these schools. The study was conducted according to a descriptive research design of survey model. The necessary works required for the qualitative research process were carried out with the parents. Accordingly, with the help of maximum variation sampling method by having 10 parents from each school 130 parents in total were chosen in terms of their gender, age and state of education variables. 57 teachers working with this grade were included in the sample. The data were gathered by "Teachers' Opinions Questionnaire about Constructivist Approach Teaching and Evaluating the Roles of Parents" the questionnaire form prepared for the teachers of 4th grade and "Parents' Opinions about Their Roles in Constructivist Approach Teaching" the interview form with semi-structured questions for the parents. Descriptive analysis method was used for the analysis of parents' opinions data. Computer package software was used for the statistical process of the analysis of data gathered from teachers' opinions. The findings gathered from both qualitative and quantitative data were interpreted comparatively. According to the research results, it has been found out that in the academic process the level of parents' doing their roles about constructivist approach is not low, but they do not have enough knowledge about this approach. With respect to this it could be said that in order to increase the success of the students in the learning teaching process designed according to constructivist approach the parents should be informed more and they should be included in the works of school at a certain level.</p> <p>Keywords: 4th Grade Primary School; Constructivist Approach; Parent's Opinions</p>

¹ Bu makale 2015 yılında Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsünde Prof.Dr. Mehmet TAŞPINAR danışmanlığında hazırlanan tezden türetilmiştir.

²Gazi Üniv. Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Doktora Öğrencisi, sadiyeinci_@hotmail.com

³Gazi Üniv. Gazi Eğitim Fakültesi, mehmettaspinar@hotmail.com

Extended Summary

The purpose of this study is to evaluate the level of fulfillment of the roles of parents in the process of implementation of the 4th grade curriculum based on constructivist approach in terms of various variables by referring to the views of parents and teachers. The research universe consists of the parents of the 4th grade students studying in all primary schools in Polatlı, Ankara and the 4th grade teachers working in these schools in the 2014-2015 academic year. The study was carried out according to a descriptive research design based on the screening model. The studies required by the qualitative research process were conducted with the parents. In this respect, according to the maximum sampling method, 130 parents from each school were determined according to the variabilities including gender, age and educational status. The sample included 57 teachers being assigned at the 4th grade level. The data were collected through an interview form involving semi-structured questions prepared for the parents "Views of Parents about the Roles in Constructivist Approach Implementations" and questionnaire form prepared for the 4th grade "A Survey on Teacher's views about Constructivist Approach Implementations and Evaluation Roles of Parents. Descriptive analysis method was used in the analysis of the interview form data containing the opinions of the parents. Computer package program was used for statistical operations in the analysis of the findings obtained from the teachers' opinions. The findings obtained from qualitative and quantitative data were interpreted in a comparative way.

According to the research findings, it can be said that the level of knowledge of parents as for the situation of knowing the constructivist approach is not satisfactory. Parents typically emphasized on the lack of physical and technical equipment related to school. Further, similar results were obtained from the studies of Damlapınar (2008, p. 84) and Hersan (2008, p. 276); these findings include the physical conditions of the classes are not suitable for the constructivist approach; there are no working areas such as laboratory and library, or the areas where it is located do not have enough technological equipment. One of the findings with high level of awareness obtained by parents is the necessity of playing an active role in the teaching process. Parents have thought that an exam-oriented system should not be part of the process to carry out the implementations of constructivist approach in an effective way. In addition, it can be said that the dominant thinking way in the parents is that teaching methods and techniques are to be determined in accordance with the principle of appropriateness to the students.

Parents stated that they obtained the information about the lesson content which their children learn by asking firstly their children. Besides, they pointed out that they could inquire about the content by examining their children's textbooks and books. According to the findings taken from the teachers, it can be realized that the parents are informed more by the teachers.

With respect to the situation that the parents help their students in the process of interaction with the teacher, the parents stated to contribute towards the overcoming the deficiencies of the students. Accordingly, another issue uttered by the parents is related to the provision of equipment for the realization of the student activities. According to the results obtained from the opinions of parents about their cooperation with the school, the exchange of information and consultation with the teacher was first indicated. They stated that they attended the parent meetings and swapped information with the teacher about the education process and the situation of the child at home. According to the survey conducted in this topic by Temel (2010, p.76), the result is that the parents get information from the teachers at first (88,0%) and by means of parents' meetings (84,3%).

The results of the research have shown that the level of fulfillment of the roles of parents related to constructivist approach in education teaching education is not low, but they do not have enough knowledge about this approach. According to the result it can be said that parents should be more informed to be increased the active participation of the students, the effectiveness of the practices and the success of the process and the result in the process of education and training organized with constructivist approach. Also it can be said that they should be frequently included in studies at school.

1.Giriş

1.1. Problem Durumu

Günümüzde çağı yakalamak ve gelişmelerin gerisinde kalmamak için tüm alanlarda olduğu gibi eğitim alanında da çalışmalar gerçekleştirilmektedir. Eğitim siyasi, toplumsal ve kültürel bütünleşmenin ve değişimlerin en etkin araçlarından olup ülkelerin çağdaşlaşması ve gelişmesinde yadsınamayacak derecede rol oynamaktadır. Türkiye'de de bu ilerlemeleri takip etmek, gelişim ve değişimi sağlamak için kapsamlı çalışmalar yapılmaktadır. Bu doğrultuda eğitim sisteminin fikri alt yapısını değiştirmek ve etkili bir eğitim modeli oluşturmak için davranışçı bir anlayıştan, yapılandırmacı bir anlayışa dönüşüm tasarısı planlanmış ve bu tasarım eğitimin temel felsefesinin değişmesi gerekliliğini zorunlu kılmıştır (Millî Eğitim Bakanlığı [MEB], 2005). Bu değişimin yansıması 2005 yılında uygulamaya konulan ilköğretim programlarında yer bulmuş ve bu programlarda yapılandırmacı anlayış benimsenmiştir.

Millî Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanan ve yapılandırmacı felsefeyi temel alan 2005 ilköğretim programlarında öğrenci, öğretmen ve velinin birbirinden bağımsız düşünülmemeyeceği ve her birinin yerine getirmesi gereken rol ve sorumluluklar olduğu belirtilmiştir. Bunların herhangi birinin eksikliği bir diğerini etkileyecek; söz konusu rol ve sorumlulukların yerine getirilememesi hâlinde ise öğrencilerin elde edecekleri kazanımların niteliği olumsuz yönde etkilenecek ve eğitim öğretim sürecinde eksiklikler meydana gelecektir (MEB, 2005). Bu nedenlerle öğretmen ve velilerin bu anlayışa ilişkin bilgi düzeylerinin yüksek olması, her alanda bu anlayışı uygulamaları ve benimsemeleri gerekmektedir. Nitekim bu yaklaşımı benimseyen bir öğretmen bilgileri aktarmamalı, öğrenme öğretme sürecini yönlendirmeli ve öğrenme ortamını düzenlemelidir. Öğretmen, uygulanan öğretim programları ile öğrenci arasında aracı olmalıdır. Öğrenciyi araştırma ve sorgulamaya sevk etmeli, olaylara karşı duyarlı olmasını sağlayarak merak ve ilgi duyan bireyler olmasında rehber görevi üstlenmelidir (Ekici ve Güven, 2013; Özden, 2003).

2005 ilköğretim programlarında öğrencilerin becerilerine yönelik gelişimlerine ağırlık verildiği görülmüştür. Kişisel ve sosyal becerilerin ve değerlerin kazandırılmasının önemi vurgulanmıştır. Bu bilgi, beceri ve değerlerin kazandırılması için uygulama sürecine yardımcı nitelik kazandıran öneriler ve etkinlik örnekleri verilmiştir. Ancak örnek teşkil eden bu önerilerin uygulanmasında bireysel farklılıklar ve çevre şartlarının göz önünde bulundurulmasının gerekliliği vurgulanmıştır. Öğretim programlarında olması gereken esneklik özelliğinin, bu programlar için de gerektiği belirtilmiştir (MEB, 2005).

1.2. Yapılandırmacı Yaklaşımda Öğrenci, Öğretmen ve Veli

Kuramsal olarak bir zemine oturtulmamış olsa da yapılandırmacılığın ortaya çıkışı oldukça eski dönemlere uzanmaktadır. Günümüzdeki anlamıyla ise bu yaklaşımın temeli, eğitim psikologlarının araştırma ve görüşlerine dayanmaktadır (Açıkgöz, 2004; Yaşar, 1998). Yapılandırmacılık bilginin tabiatı ve öğrenmeye odaklanır. Bilgiyi temelden oluşturmaya dayanan bu kuramının özünü, öğrenenin bilgiyi kendisinin yapılandırması ve uygulamaya koyması oluşturur. Yapılandırmacılık insanın nasıl öğrendiğini sorgulayarak öğrenmenin oluşumunu inceler ve öğrenen tarafından bilginin nasıl yapılandırıldığına odaklanır. Bu yaklaşımda üzerinde durulması gereken önemli nokta, bilginin transfer edilerek yeni durumlara uydurulması ve yeniden yapılandırılmasıdır (Demirel, 2010; Taşpınar, 2005).

Yapılandırmacılık içerikten ziyade öğrenci merkezlidir. Öğretmenin amacı bilgi nesnesi açısından zengin ve sosyal açıdan anlamlı bir öğrenme ortamı yaratmaktır (Gold, 2001). Yapılandırmacı öğretmen olmak hem programın planlanmasını hem de öğretim yöntem ve tekniklerinin işlevselliğinin sağlanmasını gerektirmektedir. Yapılandırmacılıkta öğretim sürecinin işleyişine yönelik kararlar öğretmen ve öğrencinin ortak düşünceleri ile oluşturulmaktadır. Öğretmen, öğrenci ile ortak bir paydada buluşmak durumundadır. Dolayısıyla öğrencinin düşüncelerine gerekli önem ve özeni göstererek, görüşlerine verdiği değeri açıkça ifade etmelidir. Öğrencinin özerk olduğunu kabul etmeli ve desteklemelidir. Öğrenci ile sağlıklı iletişim kurmalıdır. Eğitim öğretim ortamında esnek olmalı; sınıflamak, tahmin etmek, yaratmak gibi yapılandırmacı ifadelerle eğitimi desteklemelidir (Demirel, 2004; Yurdakul, 2005).

Yapılandırmacı anlayışa göre öğrenme sadece okulda değil okul dışında da devam eden bir süreçtir. Çocuğa ilk eğitim ailesinde verilir. Bu eğitim çocuğun kişilik, zihinsel ve sosyal gelişiminde önemli bir yere sahiptir. Ailede temeli atılan bu özelliklerin gelişimi, okulda sistemli ve düzenli olarak olumlu veya olumsuz yönde gelişir (Kaplan, 2002). Her alanda olduğu gibi eğitim alanında da ailenin desteği çocuğun gelişimine birçok fayda sağlar. Ailenin okul ile iletişim hâlinde olması öğrenci, öğretmen ve veli arasındaki bağı güçlendirir. Bu bağ, çocuğun eğitim ve öğretimdeki başarısını artırırken ailenin de eğitim öğretim süreci hakkında bilgi sahibi olmasını sağlar. Nitekim eğitim süreci aileden bağımsız düşünülemez. Okul ve velinin öğrenci üzerindeki sorumlulukları net çizgilerle sınırlandırılmaz. Bu nedenle bu iki kurum birbirleri ile etkileşim içerisinde olmalıdır (Koç, 1994; Vural, 2004; Cottone, 2004).

1.3. Yapılandırmacı Yaklaşımda Öğrenme Ortamı ve Etkinlikler

Öğrenme ortamını oluşturan her bir unsur, programda temel alınan anlayış tarafından şekillenir (Saban, 2002). Yapılandırmacı yaklaşıma göre öğrenme öğrenci ve öğretim ortamından bağımsız düşünülemez. Öğrenci öğrenme sürecine, sahip olduğu bilgi birikimiyle gelir. Öğrencinin sahip olduğu bilgiler ile yeni edineceği bilgiler arasında ilişki kurmasıyla birlikte öğrenme gerçekleşir. Yapılandırmacı eğitim ortamının da temel unsurunu öğrenci oluşturduğu için öğrenme ortamının düzenlenmesinde öğrenciyi öğrenmeye güdüleyecek, ilgisini ve dikkatini çekmeye yardımcı olacak bir ortam düzenlenmelidir. Yapılandırmacı öğrenme ortamı, bilginin aynen aktarıldığı bir ortam değildir. Bu ortamlar, üst düzey bilişsel beceriler kullanılarak

İnci, Ş. and Taşpınar, M. (2019). The level of parents' doing their roles in the primary education curriculum designed according to constructivist approach (The sample of Ankara province-Polatlı district). *Journal of Educational Reflections*, 3(1). 11-27.

etkinliklerin yapıldığı, soru sormanın, sorgulamanın ve araştırmanın gerçekleştiği yerlerdir. Bu ortamda öğretmenin davranış biçimi eğitimin niteliğini önemli derecede etkiler. Sınıfta, uygulanan programın temel aldığı öğrenme yaklaşımına uygun bir şekilde düzenlemesi görevi öğretmene düşmektedir (Şaşan, 2002).

Yapılandırmacı yaklaşıma uygun bir öğrenme ortamında etkinlikler, araştırma yapmaya ve problem çözmeye dayalı olmalı; öğrencilerin kendi deneyimlerini yaşamalarına fırsat vermelidir. Bu ortam bilgilerin aynen aktarıldığı bir yer değil; öğrencinin etkin katılım sağladığı, sorguladığı, araştırdığı, problem çözdüğü, aktif olarak katıldığı bir yerdir. Öğrenen bu süreçte etkin rol almak için eleştirel ve yapıcı görüşleriyle sorular sorar; diğer öğrenenler ve öğretmenle iletişim kurarak düşüncelerini tartışır. Bu süreç ortamdaki her bireyin gelişimine ve bu öğrenmesine katkı sağlar. Dolayısıyla tüm bu sorumlulukları yerine getiren bireyin de yapılandırmacı öğrenme ortamının bir parçası hâline geldiği görülür (Demirel, 2010; Yaşar, 1998; Yurdakul, 2005).

Yapılandırmacı yaklaşım uygulamalarında velilerin rolleri ile ilgili Türkiye’de bazı çalışmalar yapıldığı belirlenmiştir. Günkan (2007) yapmış olduğu araştırmada velilerin eğitim üzerindeki etki düzeyini araştırmış ve velilerin bu sürece etkin katılım sağlama durumlarının sosyo-ekonomik düzeyleriyle doğru orantılı olarak artış gösterdiğini belirlemiştir. Dumlu (2009) yaptığı araştırmada, yapılandırmacı yaklaşımı esas alan I. kademe programlarının uygulanmalarına ilişkin velilerin algı düzeyini araştırmış ve velilerin sürece ilişkin olumlu görüş bildirdiklerini ancak süreçte yeterli düzeyde etkin olmadıklarını belirlemiştir. Can (2009) yapmış olduğu araştırmada, yapılandırmacı yaklaşımın uygulanmasında öğretmen ve velilerin sürece katılım sağlama ve velilerin okula ilişkin tutumlarını araştırmış ancak sürece yeterli katılımın sağlanmaması ile birlikte veli basamağına ilişkin eksiklikler olduğu belirlenmiştir. İfade edilen çalışmaların yanı sıra velilerin okul yönetimi ile ilişkilerinin araştırıldığı çalışmalarda da benzer şekilde velilerin yönetime yeterince destek vermedikleri belirlenmiştir (Aldırmaz, 2009; Can, 2009; Coşar, 2012). Söz konusu araştırmalar genel olarak değerlendirildiğinde yapılandırmacı yaklaşıma göre düzenlenen öğrenme öğretme sürecinde velilerin rollerini yerine getirme durumuna ilişkin bir araştırmaya rastlanmadığı belirlenmiştir. Bu gerekçe doğrultusunda yapılan çalışmalardan farklı olarak bu araştırma ile velilerin rollerini yerine getirme durumlarına ilişkin mevcut durumu, öğretmen görüşlerinden de yararlanarak ortaya çıkarmak hedeflenmiştir.

1.4. Araştırmanın Amacı

Araştırmanın genel amacı; yapılandırmacı yaklaşıma göre hazırlanan ilköğretim 4. sınıf programının uygulanma sürecinde velilerin üzerine düşen rolleri yerine getirme düzeylerini veli ve öğretmen görüşlerine başvurarak farklı değişkenler açısından değerlendirmektir. Araştırmanın genel amacına ulaşabilmek için aşağıdaki alt amaçlara ulaşmak hedeflenmiştir:

1. 2014-2015 eğitim öğretim yılında araştırmaya katılan ilkokul 4. sınıf öğrenci velilerinin kendi rollerini yerine getirme düzeyine ilişkin velilerin:

- 1.1. Yapılandırmacı yaklaşımı bilme durumları nelerdir?
- 1.2. Yapılandırmacı yaklaşımın eksik yönlerine ilişkin görüşleri nelerdir?
- 1.3. Yapılandırmacı yaklaşımın daha etkili olmasına ilişkin önerileri nelerdir?
- 1.4. Çocuğu ile ilgilenme durumu ve iletişimleri nasıldır?
- 1.5. Yapılandırmacı yaklaşımın uygulanma ve eğitim öğretim süreçlerine katılma hakkındaki görüşleri nelerdir?

1.6. Okulu ziyaret etme, öğretmenle görüşme sıklıkları ve okul ile iş birliği durumları nedir?

2. 2014-2015 öğretim yılında araştırmaya katılan ilkokul 4. sınıf öğretmenlerinin, yapılandırmacı yaklaşımın uygulanma sürecinde velilerin üzerine düşen rolleri yerine düzeylerine ilişkin öğretmenlerin:

- 2.1. Yapılandırmacı yaklaşımı benimsemelerine yönelik görüşleri nelerdir?
- 2.2. Yapılandırmacı yaklaşımın faydalarına yönelik görüşler nedir?
- 2.3. Yapılandırmacı yaklaşıma uygun eğitim öğretim ortamına ilişkin görüşleri nelerdir?
- 2.4. Yapılandırmacı yaklaşımı uygulama sürecine ilişkin görüşler nedir?
- 2.5. Bu sürecin uygulanmasında veliye düşen rollere yönelik görüşleri nelerdir?
- 2.6. Velilerin sürece katılımına ilişkin görüşleri nelerdir?
- 2.7. Velilerden sürece ilişkin beklentilerine yönelik görüşleri nelerdir?
- 2.8. Öğrenci başarısında velinin etkisine ilişkin görüşleri nelerdir?

3. Yapılandırmacı yaklaşıma göre velilerin üzerine düşen rolleri yerine getirme düzeylerine ilişkin veli ve öğretmen görüşleri arasında ne gibi benzerlik ya da farklılıklar vardır?

2. YÖNTEM

2.1. Araştırma Modeli

Araştırmada tarama modeline dayalı betimsel nitelikte bir desen kullanılmıştır. Tarama modelleri, geçmişte veya şimdi mevcut olan bir durumu kendi şartları içinde olduğu gibi tanımlamayı amaçlayan araştırma yaklaşımıdır. Bu araştırmalara; kaynak araştırması, tarih araştırması ve alan araştırması da denilir (Eroğlu ve Köktan, 2005). Bu araştırma modellerinde, var olan durum aynen olduğu gibi yansıtılır ve herhangi bir şekilde değiştirme, etkileme çabası gösterilmez (Karasar, 2010, s. 77). Çalışmada mevcut durum nitel ve nicel verilerden faydalanarak, veli ve öğretmen görüşleri bağlamında betimlenmiştir.

2.2. Çalışma Evreni ve Örneklem

Araştırmanın çalışma evrenini Ankara ili, Polatlı ilçesinde yer alan tüm merkez ilkokullarda öğrenim gören 4. sınıf öğrenci velileri ve söz konusu okullarda görevli olan 4. sınıf öğretmenleri oluşturmaktadır. Buna göre çalışma evreni 13 ilkokuldaki 60 öğretmen ve 1980 öğrenci velisinden oluşmaktadır.

Velilerle nitel araştırma sürecinin gerektirdiği çalışmalar yapılmış ve nitel araştırmada sayısal temsiliyetten daha çok derinlemesine veri toplamayı sağlayacak elemanları bulundurmaya hedeflenmiştir. Buna doğrultuda maksimum çeşitleme örneklem yöntemine göre her okuldan 10'ar veli olmak üzere 130 veli örnekleme alınmıştır. Araştırmanın örnekleminde yer alan 130 veliye ilişkin demografik bilgiler elde edilmiştir. Örnekleme bulunan veliler cinsiyet, yaş ve eğitim durumları değişkenleri açısından incelenmiştir. Bu değişkenler aşağıdaki tablolarda belirtilmiştir.

Tablo 1. Velilerin Cinsiyet Durumu Değişkenleri

Cinsiyet	f	Yüzde (%)
Kadın	89	68,0
Erkek	41	32,0
Toplam	130	100,0

Tabloda 1'de görüldüğü gibi araştırmaya katılan velilerin %68'i kadın, %32'si erkektir. Örneklem grubunda temsil edilen kadın sayısı erkek sayısına göre daha fazladır.

Tablo 2. Velilerin Yaş Düzeyine İlişkin Değişkenler

Yaş Grubu	f	Yüzde (%)
20-29	5	4,0
30-39	82	63,0
40-49	36	28,0
50-59	7	5,0
Toplam	130	100,0

Örneklem grubunun yaş durumları incelendiğinde; ilk sırada 82 (%63) kişinin, 30-39 yaş grubu arası veliler bulunmaktadır. İkinci sırada 40-49 yaş grubunu temsil eden %28 oranında veli yer almaktadır. %5 oranındaki velinin 50-59 yaş grubuna, %4 oranındaki velinin ise 20-29 yaş grubuna dâhil olduğu belirlenmiştir.

Tablo 3. Velilerin Eğitim Durumu Değişkenleri

Eğitim Durumu	f	Yüzde (%)
Okur-Yazar	1	0,8
İlkokul	21	16,0
Ortaokul	10	8,0
Lise	42	32,0
Üniversite (Önlisans)	13	10,0
Üniversite (Lisans)	38	29,4
Yüksek Lisans	4	3,0
Doktora	1	0,8
Toplam	130	100,0

İnci, Ş. and Taşpınar, M. (2019). The level of parents' doing their roles in the primary education curriculum designed according to constructivist approach (The sample of Ankara province-Polatlı district). *Journal of Educational Reflections*, 3(1). 11-27.

Araştırmaya katılan velilerin eğitim durumları incelendiğinde; ilk sırada lise mezunu olanların katılımı %32 oranında gerçekleşmiştir. 38 kişi (%29,4) üniversite mezunudur. %16 oranında veli ilkokul, %10 oranında üniversite (önlisans), %8 oranında ise ortaokul mezunudur. 4 veli (%3) yüksek lisans; 1 veli (%8) ise doktora düzeyinde eğitim almıştır. Araştırmaya katılan velilerin eğitim düzeylerini içeren tablo incelendiğinde; ilk sırada lise mezunu velilerin, ikinci sırada ise üniversite mezunu velilerin çoğunlukta olduğu söylenebilir.

2.3. Veri Toplama Araçları

Veriler, öğretmenler için hazırlanan “Yapılandırmacı Yaklaşım Uygulamaları ve Veli Rollerinin Değerlendirilmesine Yönelik Öğretmen Görüşleri Anketi” anket formu ve velilere yönelik yarı yapılandırılmış sorulardan oluşan “Velilerin Yapılandırmacı Yaklaşım Uygulamalarındaki Rollerine İlişkin Görüşleri” görüşme formu ile toplanmıştır. Anket formunun geçerliliği uzman görüşlerine dayalı olarak test edilmiş, güvenilirliği için ise örneklemdaki öğretmenlerle benzer özellikler taşıyan 100 öğretmene ön uygulama yapılmış ve Cronbach Alpha değeri 0,944 olarak bulunmuştur. Velilere görüşme formunun geçerlilik ve güvenilirliği ile ilgili olarak 3 uzmana başvurulmuştur. Miles ve Huberman (1994) tarafından geliştirilen formül kullanılmıştır (Güvenilirlik = [(uzlaşma sayısı / (uzlaşma + uzlaşmama sayısı)]. Tam uyuma sağlanıncaya gerekli düzenlemeler yapılmış ve güvenilirlik %100 bulunmuştur. Hazırlanan form 20 veliye ön uygulama kapsamında uygulanmış, cevaplar uzmanlara gösterilmiş ve araca son şekli verilmiştir.

2.4. Verilerin Çözümlemesi

Öğretmenlerin görüşleri yüzde (%) ve frekans (f) değerleri ile analiz edilmiştir. Velilerden elde edilen nitel veriler betimsel analiz yöntemi ile çözümlenmiştir. Veli görüşlerine dayalı nitel veriler, öğretmen görüşlerini oluşturan nicel verilerle karşılaştırmalı olarak analiz edilmiştir.

3. Bulgular

Bu bölümde araştırmanın genel amacına ulaşabilmek için yapılandırmacı yaklaşıma ilişkin veli, öğretmenlerden edinilen bulgular ile bu bulguların karşılaştırmalı incelemesi yer almaktadır.

3.1. Araştırmanın Birinci Alt Amacına İlişkin Bulgular

3.1.1. Velilerin Yapılandırmacı Yaklaşımı Bilme Durumları

Velilerin yapılandırmacı yaklaşıma ilişkin görüşlerinde; bu yaklaşımı bilme, bu konudaki eksik ve önerileri hakkında görüşme formundan elde edilen bulgulara ilişkin veriler Tablo 4'te yer almaktadır.

Tablo 4. Velilerin Yapılandırmacı Yaklaşımı Bilme Durumu

Cevaplar	f*	%
10. Şu anda uygulanmakta olan ve yapılandırmacı yaklaşımın esas alındığı eğitim-öğretim sistemi hakkında neler biliyorsunuz?		
Bilgi sahibi olmadığını belirtme.	30	19,0
Konular ve müfredatın ağırlaşması.	19	12,0
Veli eğitim hayatında daha etkili olması.	12	8,0
Velilerin çocuklarıyla daha fazla ilgilendiği.	10	6,0
Çocuklar ve velilerin; öğretmen ve okulla daha rahat iletişime geçebildiği.	10	6,0
Bilgi sahibi olmadığını aynı zamanda memnun olmadığını belirtme.	9	5,7
Öğretmenlerin öğrencilerle daha ilgi olduğu.	7	5,0
Sisteminin sıklıkla değişmesini olumlu görmediğini belirtme.	6	4,0
Velilere daha fazla sorumluluk yüklendiği.	6	4,0
Veli öğretmenin iş birliği içerisinde olduğu.	6	4,0
Öğretmen ve velinin sorumluluğunun arttığı.	6	4,0
Bilgi sahibi olmadığını ancak memnun olduğunu belirtme.	6	4,0
Çocuklara daha az bilgi verildiği ve çocukların daha yavaş öğrendiği.	5	2,9
Çocukların sürekli ders çalışmak zorunda olduğunu belirtme.	5	2,9
Öğrenci odaklı/ öğrencinin aktif katılımıyla ders işlendiği.	3	2,3
Araştıran, yorumlayan, problem çözme becerisine sahip bireyler yetiştirmesi gerektirdiği.	2	1,2

İnci, Ş. and Taşpınar, M. (2019). The level of parents' doing their roles in the primary education curriculum designed according to constructivist approach (The sample of Ankara province-Polatlı district). *Journal of Educational Reflections*, 3(1). 11-27.

Öğretmenlere çok müdahale edildiği.	2	1,2
Eğitimde öğretmen, öğrenci ve veli arasında eşit bir paylaşım olduğu.	2	1,2
Öğrencilerin düşüncelerini öğretmene korkmadan söyleyebildiği.	2	1,2
Öğrencinin derse katılımının ve uygulanan etkinliklerin arttığı.	2	1,2
Derslerin daha anlaşılır anlatıldığı.	1	0,6
Öğrencinin ailesi ile daha fazla vakit geçirmesini sağladığı.	1	0,6
Öğrencilerin yaparak yaşayarak öğrendiği.	1	0,6
Öğrenciyi merkeze alan, öğretmenin yol gösterici olduğu, velinin öğrenme ortamlarını sunduğu model olduğu.	1	0,6
Eğitimde teknolojinin daha çok kullanıldığı.	1	0,6
Disiplinin azaldığı.	1	0,6
Görsel, işitsel duyuvar kullanılarak günlük hayata dair konular işlendiği.	1	0,6
Toplam	157	100,0

*: Birden fazla veli görüşü içermektedir.

Yapılandırmacı yaklaşım hakkında neler bildiklerine ilişkin veli görüşlerine başvuru bu soruda 30 veli bu konuda bilgi sahibi olmadıklarını belirtmiştir. Eğitim öğretim sisteminin uygulama esaslarının veliler tarafından takip edilmemesi ve bu yaklaşıma uygun eğitim öğretim ortamlarının olmamasından kaynaklı sürecin tam olarak uygulanamayışının bu duruma neden olduğu söylenebilir. Velilerden 10'u bu konuda bilgi sahibi olmadıklarını ancak etkili öğrenmenin gerçekleşmediğini düşündükleri için süreçten memnun olmadıklarını ifade etmiştir. Bu duruma ilişkin iki veli görüşü şu şekildedir:

V76: "Yıl 2014 ve ben bu durumdan sizden haberdar oldum. Kime anlatıldı, kim bilgilendirildi ve hangi veli bu olaydan haberdar merak ediyorum..."

V103: "Bu sistem için yorum yapmakta yeterli bilgim yok. Çocuklar daha az şey öğreniyor ancak velilere çok iş düştüğü kesin. Biz de yetişemiyoruz. Bu sebepten sıkıntılarının olduğunu söyleyebilirim."

Tablo 1'de yer alan görüşlerde velilerin programların içerik boyutlarına ilişkin yorumları da sıklıkla yer almaktadır. %17 oranındaki veli, öğretim programlarının içeriğinin ağırlaştığını ve çocukların ders içeriklerini öğrenirken zorluk yaşadıklarına vurgu yapmışlardır. Bu konuda görüş bildiren veliler öğrenilen ders içeriklerinin çocukların yaş seviyesinin üzerinde olduğunu düşünmektedirler. Sınav başarısına odaklı bir sistemin var olması nedeniyle öğrencilerin sınavda yüksek başarı elde etmesi gerektiği algısı veli görüşlerinde yer alan dikkat çekici bulgulardandır. Nitekim 5 veli (%2,9) çocuklarının sürekli ders çalışmak zorunda olduklarını dolayısıyla kendilerini baskı altında hissettiklerini ifade etmişlerdir. Bu konuya ilişkin bir veli görüşü şu şekildedir:

V16: "Öğrencilere çok yüklenildiğini düşünüyorum. Dersler hayli ağır, sürekli farklı ödevler geliyor. Öğrenci yarış atı gibi... 1. sınıftan itibaren velinin işi özellikle annenin işi daha zor. Daha fazla çocuğa zaman ayırmamız, okulla iş birliği içinde olmamız gerekiyor. Öğretmenler için de zor birçok konuyu kısacık zamana sıkıştırmak zorundalar..."

Velilerin yapılandırmacı yaklaşımı bilme durumlarına ilişkin 3 veli tarafından belirtilen öğrenci odaklı, öğrencilerin aktif katılım göstermesiyle ders işledikleri görüşü yer almaktadır. Ayrıca bu yaklaşımının uygulanmasıyla birlikte öğrencilerin derslere katılım düzeylerinin ve öğretmenler tarafından derslerde yapılan etkinliklerin arttığı yönünde görüş bildiren 2 veli bulunmaktadır. Söz konusu yaklaşımla yetiştirilmesi amaçlanan öğrencilerin araştıran, yorumlayan, problem çözme becerisine sahip bireyler olması gerektiğini 2 veli ifade etmiştir. Yapılandırmacılığın etkili öğretim yollarından biri olan yaparak yaşayarak öğrenme konusunda görüş bildiren 1 veli bulunmaktadır. Öğrenciyi merkeze alan, öğretmenin yol gösterici olduğu, velinin öğrenme ortamlarını sunduğu model olduğunu belirterek yapılandırmacılık hakkında detaylı bilgi verebilen yalnızca 1 veli görüşü yer almaktadır.

3.1.2. Yapılandırmacı Yaklaşımın Eksik Yönlerin İlişkin Veli Görüşleri

Yapılandırmacı yaklaşımın eksikliklerinin neler olduğuna dair yöneltilen bir diğer soruda ise veliler ders kitaplarının yetersiz olduğunu ifade etmişlerdir. Velilerde ders kitaplarının eğitim öğretim faaliyetlerinde önemli bir yer tuttuğu algısı yüksek düzeydedir. Söz konusu ders kitaplarının içeriğinin ve anlatım şeklinin yetersiz olduğunu ve öğrenci seviyesine uygun olarak düzenlenmediğini belirten 24 veli bulunmaktadır. Konuların ağır olduğunu bu nedenle öğrencilerin öğrenmede zorluk yaşadığını düşünen veli sayısı ise 14'tür. Öğretim programlarının içeriğinin ağır ve yoğun olması nedeniyle ders yükünün arttığını ve ders sürelerinin konuların kavranması için yeterli olmadığını bu nedenle öğrencilerde tam öğrenmenin gerçekleşmediğini

İnci, Ş. and Taşpınar, M. (2019). The level of parents' doing their roles in the primary education curriculum designed according to constructivist approach (The sample of Ankara province-Polatlı district). *Journal of Educational Reflections*, 3(1). 11-27.

belirten 8 veli bulunmaktadır. Öğrencilerin öğrenmede zorluk yaşamalarının nedenlerinden biri olarak da derslerin uygun yöntem ve teknikler kullanılarak işlenmemesi ve görsel sunum tekniklerinin yeterli düzeyde kullanılmamasından kaynaklandığını düşünen 10 veli bulunmaktadır. Görüşlerden 8 velinin ev ödevleri konusunda da zorluk yaşadıkları anlaşılmaktadır. Öğrencinin seviyesine uygun olmayan, yeterli açıklamaların bulunmadığı ödevlerde velilerin devreye girmek zorunda kaldığı vurgulanmıştır. Bir diğer önemli bulgu ise ezbere dönük eğitim yapıldığına ilişkin 6 veli görüşüdür. Veliler çocukların yeterli düzeyde araştırma yapmaya yönlendirilmediği ve öğrenmelerin ezber yoluyla gerçekleştiğini düşünmektedir. Bu soruya ilişkin 2 veli görüşü şu şekildedir:

V64: “Kitaplar daha eğitici öğretici olabilir. Hep test çözmek gerekiyor, yorumdan ve araştırmadan uzacağız. Çocuktan sürekli çalışmasını istiyoruz. Okulun çok eksikleri var. Sınıf çok kalabalık. Çocuklar sosyallikten uzak. Resim, müzik, beden gibi derslere branş öğretmenleri girsin. Bu da büyük eksik bence... Bir de disiplin azaldı çok; çocuklar şımarık öğretmene saygısı filan yok hiç.”

V60: “Müfredat oldukça yoğun olmasına rağmen öğrenme süresi az. Bir konu pekişmeden diğerine geçmek zorunda kalıyorlar. Konular anlatılırken yeterince farklı yöntemler ve görsellikten yararlanmıyorlar. Çocuklara ağır geliyor, zorlanıyorlar...”

3.1.3. Yapılandırmacı Yaklaşımın Daha Etkili Olmasına İlişkin Veli Önerileri

Uygulanan bu yaklaşımın daha etkili olması için veli önerileri incelendiğinde 27 veli, okulların fiziki şartlarının uygun hâle getirilmesi gerektiğini düşünmektedir. Binaların temizlik ve düzenin yetersiz olması, sınıfların yerleşim düzeninin eğitim öğretime uygun olmaması, çocuklara yeterli esnekliği sağlayacak bahçe ve spor salonu gibi alanların eksikliği velilerin iyileştirilmesi gerektiğini düşündüğü hususlardandır. Belirtilen bu ifadelerle birlikte derslerin uygulamalı işlenmesine ortam sağlayacak teknik donanımına sahip olması gerektiği belirtilmiştir. Laboratuvar, bilgisayar sınıfları, kütüphane, görsel eğitim materyalleri, araştırma yapmaya ortam sağlayacak alanların olmaması, okullardaki önemli eksiklikler olarak düşünülmektedir. Fiziksel ortam şartlarının kalitesini arttıracak bir diğer unsur ise öğrenci mevcudu olarak görülmektedir. 13 veli sınıfların kalabalık olduğuna ve eğitimde etkililiğin artırılması için öğrenci sayısının azaltılmasının gerekliliğine vurgu yapmıştır. Verimli bir eğitim için derslerin işlenişinin dikkat çekici ve farklı öğrenme modelleri ile gerçekleştirilmesinin önemli olduğunu ve mevcut durumun bunun için yeterli olmadığı 10 veli tarafından belirtilmiştir.

3.1.4. Velilerin Çocukları ile İlgilenme Durumu ve İletişimleri

Birinci alt amaca ulaşmak için “Velilerin çocukları ile ilgilenme durumu ve iletişimleri nasıldır?” sorusuna yanıt aranmıştır. Söz konusu alt boyutun detaylı bir şekilde incelenmesi için velilerin çocuklarıyla ilgilenme durumlarına ilişkin öğretilen ders içerikleri hakkındaki bilgi düzeylerine ve görüşlerine yer verilmiştir.

Okulda Neler Olduğu Konusunda Velilerin Çocuklarıyla Konuşma Durumları

Velilerin %25'i (47) çocuklarına günlük olarak okulda neler öğrendiklerini sorduklarını ve çocuğuna verilen ödevleri her gün takip ettiklerini belirtmişlerdir. 45 veli çocuğun dersi anlamayıp anlamadığıyla ilgili bilgi sahibi olmak istediklerini vurgulamıştır. 17 (%9) veli ise çocuğun derse katılım gösterip göstermediğini, öğretmenin sorduğu sorulara nasıl cevap verdiği hakkında sorular sorduklarını ya da öğrencinin bu durumu kendisinin dile getirdiğini ifade etmiştir.

Ders İçerikleri Hakkında Velilerin Bilgi Düzeyi

Araştırmaya katılan velilerin çoğunluğunu oluşturan 91 (%42) veli, öğretilen ders içerikleri hakkında öncelikle çocuklarına soru sorarak bilgi sahibi olduklarını belirtmişlerdir. Diğer bir bilgi edinme süreci olan çocukların ders kitabı ve defterlerinden yaralandıklarını belirten 75 (%34) veli vardır. Ders kitabı ve defterlerinin incelenmesi, velilerin öğrenilen konuların eksik kalan kısımları hakkında bilgiye ulaşmalarını sağlamaktadır. Gerek duyduklarında öğretmenlerle de görüştiklerini belirten veli oranı ise %8 (17)'dir. Velilerin oransal olarak %6'sı internet kullanımı ile müfredat ve konu araştırması yaparak, çocuklarının eğitim durumuna bilinçli bir katkı sağlamaya çalışmaktadırlar.

3.1.5. Velilerin Yapılandırmacı Yaklaşımın Uygulanma ve Eğitim Öğretim Sürecine Katılım Durumları

“Velilerin yapılandırmacı yaklaşımın uygulanma ve eğitim öğretim sürecine katılım durumları hakkındaki görüşleri nelerdir?” sorusuna birinci alt amaca ulaşmak için yanıt aranmıştır. Velilerin, öğretmenlerle iş birliği içerisinde olma durumları, ev ödevlerine ve etkinliklerine katkı düzeylerine ilişkin elde edilen bulgular bu bölümde incelenmiştir.

Velilerin Öğretmenle İş Birliği Durumu

Bu bölümde velilerin öğretmenle olan iş birliğine ilişkin görüşlerinden elde edilen bulgular yer almaktadır. Yöneltilen soruya ilişkin velilerin %28,4'ü öğrencinin anlamadığı konuları ona anlatarak birlikte çalıştıklarını ve bu şekilde öğretime yardımcı olduklarını belirtmişlerdir. Derste öğrenilen konuların öğrenci tarafından anlaşılması velilerin öncelikli olarak üzerinde durdukları noktalardan birisidir. Veliler öğretime en büyük katkıyı öğrenci tarafından tam öğrenme gerçekleşmediğinde, onun eksiklerini gidermeyi, ders başarısını arttırmayı amaçlayan çalışmalarla sağladıklarını belirtmişlerdir. Dolayısıyla veliler çalışmaların etkililiğini öğrenme ve öğrencinin ders durumundaki gelişmeleri takip etme gereksinimi duymaktadırlar. Nitekim 25 (%15) veli, gerek gördükleri takdirde, öğrencinin ders durumuna ilişkin öğretmenle görüşüklerini ifade etmişlerdir. Velilerin %14'ü ise öğrencinin genel ve ders durumu hakkında öğretmenle sürekli iletişim hâlinde olduklarını belirtmişlerdir. Öğrencilerin ders başarısının yanısıra sınıf içerisindeki davranışını, öğretmeni ve arkadaşlarıyla iletişimindeki sorunlarını öğrenip çözebilmenin ders başarısına katkı sağlayan ve öğretime yardımcı olan hususlar olarak belirtilmiştir.

Velilerin Ev Ödevlerine Katkı Sağlama Durumu

Velilerin çocuklarının ev ödevlerine sağladıkları katkıları belirttikleri görüşlerden elde edilen bulgular yer almaktadır. Ev ödevlerinin yapılması sürecinde öğrencinin anlamadığı veya zorlandığı noktalarda, velilerin %55'lik bir oranla zorluk çekilen konuları anlattıkları ya da tekrar ettirdikleri belirlenmiştir. Ödevlerin çocuk tarafından yapılması ve ailelerin genel olarak ödevler konusunda yönlendirici role sahip olmasına yönelik bulgulardan hareket edilerek velilerin bu konudaki bilinç düzeylerinin düşük olmadığı ifade edilebilir. Elde edilen bulgulardan hareketle öğrencinin kendi ödevinin ve çalışmalarının sorumluluğunu alabilmesi, kendi başına ders çalışabilme motivasyonuna sahip olması ilerleyen öğrenim hayatı için öğrenciye olumlu katkılar sağlayarak başarıyı beraberinde getirecektir.

Velilerin Etkinliklerin Hazırlanma ve Uygulanma Sürecine Katkı Durumu

Etkinlikler öğrenci becerilerinin geliştirilmesinde önemli role sahiptir. Kazanımlara uygun şekilde hazırlanan etkinlikler belirlenen amaca hizmet edecek ve öğrencilerin gelişimine katkı sağlayacaktır. Ayrıca bu süreçte veli ile ortaklaşa hareket etmek sonuca daha kolay ulaştıracaktır. "Bu etkinliklerin hazırlanmasında ve uygulanmasında öğretime ne gibi katkılarınız oluyor?" sorusuna 43 (%24) veli, öncelikli olarak, gerekli olan araç gereçleri temin ederek katkı sağladıklarını belirtmişlerdir. Veliler bu materyallerin öğrenmeye görsel anlamda olumlu katkı sağladığını düşünmektedirler. 38 (%21) veli öğrencilerin evde hazırladıkları etkinliklerin yapımına yardımcı olduklarını belirtmişlerdir. Veliler ödevleri kendilerinin yapmadığına, çocuklarının zorlanmaları ya da yardım istemeleri durumunda katkı sağladıklarına dikkat çekmişlerdir. 18 veli, etkinlikler için öğrencilerden beklenen materyalleri temin ettiklerini belirtmiştir. 5 (%3) veli ise öğretmenin sınıfta yaptığı etkinliklere yardımcı olduklarını ifade etmiştir.

Öğrenilen Ders Konularının Günlük Hayatta Kullanımının Sağlanması Durumu

Öğrenilen bilgilerin günlük hayatta uygulanabilir olması ve burada kullanılması öğrenmenin kalıcılık düzeyini arttıran önemli etmenlerdendir. Öğrencinin öğrendiği bilgi ve beceriyi uygulama alanı genişledikçe öğrenme daha kalıcı izlerle gerçekleşir. Bu nedenle edinilen bilgi ve becerilerin uygulanma alanını sadece okulla sınırlamamak gerekir. Velilerin ders içeriklerine ilişkin bilgi sahibi olmaları ve öğrenilenlere uygulama alanı sağlamaları önem arz eder. Bu konuya ilişkin 32 (%21) veli, öğrenilen bilgileri günlük hayatta ilişkilendirmeye yönelik çocuklarında farkındalık sağlamaya çalıştıklarını belirtmiştir. Bu duruma ilişkin olarak yine aynı sayıda veli (32) alışveriş hesaplamalarını çocuklarına yaptırmaktadır. Günlük yaşamın gereği olan alışverişler ve burada kullanılan parasal kaynakların doğru hesaplanması, velilerin çocuklarından bekledikleri ve yerine getirmelerini istedikleri öncelikli konulardandır. Bu noktada veliler çocuklara sorumluluk vererek toplama, çıkarma, çarpma gibi 4 işlem gerektiren konuları günlük hayatın önemli bir parçası olan alışverişlere adapte ettiklerini sıklıkla belirtmişlerdir.

Veli Okul İş Birliği Düzeyi

Velilerin çocuğunun daha iyi öğrenmesi ve başarılı olması için öğretmen ile yaptıkları iş birliğine yönelik sorular sorular elde edilen bulgularda 46 (%30) veli genellikle öğretmeni ile görüşüp çocuğun ders durumu hakkında bilgi sahibi olduklarını ve öğretmenle fikir alışverişinde bulduklarını ifade etmişlerdir. Okulun birincil amacı olan öğretim faaliyetleri velileri yakından ilgilendirmektedir. Velilerin iş birliği noktasında da bu amaca yönelik olarak öğrencinin ders durumu ile ilgilendikleri söylenebilir. Bu durumun yanı sıra 37 (%25) veli çocuklarının okuldaki ders ve davranış durumunu öğrenerek bu konuda katkı sağlamaya çalışmaktadır. Aynı zamanda çocuğunun evdeki durumuna ilişkin öğretmenini bilgilendirmektedir. Eğitim öğretim sürecinde sadece veli, öğretmen ve öğrenci boyutuna yönelik katkı sağlamak yeterli

İnci, Ş. and Taşpınar, M. (2019). The level of parents' doing their roles in the primary education curriculum designed according to constructivist approach (The sample of Ankara province-Polatlı district). *Journal of Educational Reflections*, 3(1), 11-27.

olmayabilir. Ayrıca diğer okul personelleri ile iletişim hâlinde olmak çocuğun başarısını yükseltecek faktörlerden biridir.

3.1.6. Velilerin Okulu Ziyaret Etme, Öğretmenle Görüşme Sıklıkları ve Okul ile İş Birliği Durumları

Velilerin Veli Toplantılarına Katılma Sıklıkları

Okulda düzenlenen veli toplantılarına katılım sıklığına ilişkin bulgularda 99 (%76) veli yapılan tüm toplantılara katıldıklarını belirtmiştir. Veliler okulda düzenlenen toplantıların öğrenci durumu ile ilgili detaylı bilgilere ulaşmakta önemli bir payı olduğunu düşünmektedirler. Nitekim velilerin yaklaşık olarak dörtte üçünün bu toplantılara düzenli olarak katıldığı anlaşılmaktadır. 28 (%18) veli müsait olduğu sürece toplantılara katıldığını, velilerden 6'sı çalıştığı için bu toplantılara katılmadığını belirtmiştir. Toplantıya katılım gösteremeyen veliler, müsait bir zaman diliminde toplantı hakkında bilgi edinmek için öğretmen ile görüşme sağladıklarını belirtmiştir.

Okul İçi ve Dışında Yapılan Etkinliklere Veli Katılım Durumu

“Okul içi ve dışında yapılan etkinliklere katılıyor musunuz?” sorusuna verilen yanıtlarda 30 (%23) velinin etkinliklere katılım göstermediği yer almaktadır. Vakti olmadığı için katılmadığını belirten veliler ise %14,5 oranındadır. Yapılan etkinliklerin amacı hakkında bilgi sahibi olunmaması ve velilerin sürece dâhil edilmemesi bu konudaki isteksizlik düzeyini arttırmaktadır.

Bu etkinliklerle çocuklarının sosyalleştiğini, bilgi edindiğini ve keyifli vakit geçirdiğini düşünen 19 (%14,5) veli bulunmaktadır. Söz konusu etkinliklerin öğrenciye birçok yönden fayda sağladığını, okula karşı olumlu tutum geliştirmesinde önemli bir etken olduğunu yanı sıra okulun özellikle maddi anlamda gelişmesi için yararlı faaliyetler olduğunu düşünen 16 veli vardır. Bu faaliyetler içerisinde kermesler önemli bir yer tutmaktadır. Okulların yeterli maddi kaynaklara sahip olmayışının bu tür etkinliklerin yapımını sıklaştırdığı anlaşılmaktadır. Bu düşünceye sahip velilerden 12 tanesi kermeslerde görev aldığını belirtmiştir.

Okul İçi ve Dışı Faaliyetlere Veli Katılımının Öğrenmeye Etki Düzeyi

“Bu tür etkinliklere katılmanız çocuğunuzun öğrenmesine ne gibi katkılar sağlar?” sorusuna verilen cevapların ilk sırasında 38 (%26) veli görüşünde bu durumun öğrenmeye herhangi bir katkı sağlamadığını belirtmiştir. Bu görüşte olan veliler, okullardaki etkinliklerin kermes ağırlıklı olduğunu belirterek bu durumun öğrenme sürecine herhangi bir fayda sağlamayacağını düşünmektedirler. Eğitici öğretici amaçla yapılan etkinliklerin önceden planlanmış ve amaca uygun nitelik taşıması etkili öğrenmeler sağlar. Veliler bu niteliğe sahip olmayan etkinliklerin öğrencilerde amaca yönelik öğrenmeler gerçekleştirmediğini ifade etmişlerdir.

24 veli etkinliklerin öğrenmeye katkı sağladığını, çocukta bu şekilde kendine güven duygusunda artış olduğunu, ders başarısının olumlu yönde etkilendiğini ve motivasyon düzeyinin arttığını belirtmiştir. Velisinin yanında olduğunu, onu desteklediğini hissetmesinin önemini vurgulayan veliler %9 oranındadır. Çocuğun sürecin bu şekilde ilerlemesinden mutlu olduğunu belirten veliler ise oransal olarak %14'lük (20) paya sahiptirler. Velilerin bu tür etkinliklerin sadece ders başarısındaki etkisine değil çocuğunun beceri kazanmasındaki önemine de atıfta bulunmuşlardır. Etkinliklerin yardımlaşma, dayanışma, paylaşma ve sorumluluk sahibi olma gibi becerilerin kazanılmasında etkili olduğunu düşünen veliler ise 12 (%8) kişidir.

3.2. Araştırmanın İkinci Alt Amacına İlişkin Bulgular

Bu bölümde araştırmanın ikinci alt problemi olan “2014-2015 öğretim yılında ilkökul 4. sınıf öğretmenlerinin, yapılandırmacı yaklaşımın uygulanma sürecinde velilerin üzerine düşen rolleri yerine düzeylerine ilişkin görüşleri nelerdir?” sorusuna yanıt aranmıştır. Bu konuya ilişkin 57 öğretmen görüşüne başvurulmuştur. Öğretmenlerden elde edilen görüşler doğrultusunda dikkat çeken bulgular aşağıda özetlenmiştir.

Tablo 5. Öğretmen Görüşlerine Göre Kendilerinin Yapılandırmacı Yaklaşımı Uygulama ve Bu Süreçte Velilerin Rollerini Yerine Getirme Düzeyleri

Maddeler	Her zaman		Sık sık		Bazen		Nadiren		Hiçbir zaman	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
1. Yapılandırmacı yaklaşım uygulamalarını tüm derslerde uyguladım.	16	28,1	34	59,6	6	10,5	1	1,8
2. Yapılandırmacı yaklaşım uygulamaları öğrencinin öğrenmesinde etkilidir.	28	49,1	23	40,4	6	10,5

İnci, Ş. and Taşpınar, M. (2019). The level of parents' doing their roles in the primary education curriculum designed according to constructivist approach (The sample of Ankara province-Polatlı district). *Journal of Educational Reflections*, 3(1). 11-27.

3. Öğretme-öğrenme sürecinde yapılandırmacı yaklaşıma uygun yöntem-teknikleri kullanırım.	14	24,6	34	59,6	9	15,8
4. Öğrencilerin öğrenmelerini değerlendirmede, yapılandırmacı yaklaşıma uygun değerlendirme araçları kullanırım.	13	22,8	26	45,6	17	29,8	1	1,8
5. Öğrenme ortamını yapılandırmacı yaklaşım uygulamalarına uygun düzenlerim.	10	17,5	30	52,6	17	29,8
6. Öğretme-öğrenme sürecinde ders içerikleri hakkında velileri bilgilendiririm.	12	21,1	29	50,9	14	24,6	2	3,5
7. Ürün dosyaları hakkında belirli aralıklarla velileri bilgilendiririm.	8	14,0	16	28,1	23	40,4	9	15,8	1	1,8
8. Veliler, ürün dosyalarının amacını ve hedefinin bilmektedir.	10	17,5	15	26,3	13	22,8	18	31,6	1	1,8
9. Veliler, sınıf içi bir takım etkinliklere katılmaya gönüllü olurlar.	12	21,1	21	36,8	17	29,8	7	12,3
10. Veliler, sınıf etkinliklerinde rol alırlar.	6	10,5	20	35,1	18	31,6	13	22,8
11. Veliler, çocuklarının sınıfını düzenli aralıklarla ziyaret ederler.	7	12,3	15	26,3	21	36,8	14	24,6
12. Veliler okulla, okulun iletişim kurmasını beklemeden iletişim kurarlar.	3	5,3	13	22,8	21	36,8	18	31,6	2	3,5
13. Veliler, evde çocukları ile ilgili yaptıkları uygulamalara ilişkin olarak öğretmen ile bilgi alışverişinde bulunurlar.	1	1,8	16	28,1	23	40,4	14	24,6	3	5,3
14. Veliler, öğretmen ile düzenli işbirliği içerisinde olduklarıdır.	11	19,3	24	42,1	20	35,1	2	3,5
15. Veliler, okulda her alanda yapılan faaliyetleri takip ederler.	8	14,0	25	43,9	19	33,3	5	8,8
16. Veliler, okul politika ve uygulamaları konusunda önerilerde bulunurlar.	3	5,3	27	47,4	22	38,6	5	8,8
17. Okul tarafından velilere gönüllü olarak çalışabileceği seçenekler sunulmaktadır.	5	8,8	16	28,1	23	40,4	12	21,1	1	1,8
18. Veliler, veli eğitim seminerlerine katılarak kendilerini geliştirirler.	2	3,5	19	33,3	21	36,8	14	24,6	1	1,8
19. Veliler, okulda karar alma kurullarına katılırlar.	3	5,3	27	47,4	19	33,3	8	14,0
20. Veliler, okulun duyuru ve yayınlarını takip ederler.	11	19,3	25	43,9	15	26,3	6	10,5
21. Veliler, çocuklarının olumlu ve güzel davranışlarını öğretmeni ile paylaşırlar.	6	10,5	27	47,4	15	26,3	9	15,8
22. Veliler, çocuklarına nasıl yardımcı olabilecekleri konusunda sürekli okul tarafından bilgilendirilirler.	7	12,3	19	33,3	23	40,4	8	14,0
23. Çocuklar okulda günlük yaptıklarını, velileri ile evde paylaşırlar.	10	17,5	21	36,8	20	35,1	5	8,8	1	1,8
24. Veliler çocuklarına, ev ödevleri için bir ödev yapma programı geliştirmede yardımcı olurlar.	11	19,3	26	45,6	16	28,1	4	7,0
25. Veliler, çocuklarının düzenli olarak okuma çalışması yapmalarını sağlarlar.	5	8,8	17	29,8	25	43,9	10	17,5
26. Veliler, çocuklarına çalışma alışkanlığı gibi bireysel nitelikleri kazandırmada çok önemli bir rolü olduğunu düşünürler.	6	10,5	21	36,8	19	33,3	11	19,3
27. Veliler, çocuklarının ev ödevlerini kontrol ederler.	3	5,3	16	28,1	26	45,6	11	19,3	1	1,8
28. Eğitsel araçların yapımı konusunda veliler çocuklarına yardımcı olurlar.	3	5,3	15	26,3	25	43,9	13	22,8	1	1,8
29. Veliler, çocuklarının araştırma faaliyetlerine zaman ayırarak, üzerine düşeni yaparlar.	3	5,3	8	14,0	29	50,9	12	21,1	5	8,8
30. Çocuklarının çalıştığı konular velileri her zaman ilgilendirir.	3	5,3	15	26,3	27	47,4	11	19,3	1	1,8
31. Veliler, çocuklarıyla birlikte çalışma masasına oturarak onun çalışma isteğinin artmasını sağlarlar.	2	3,5	8	14,0	27	47,4	14	24,6	6	10,5

İnci, Ş. and Taşpınar, M. (2019). The level of parents' doing their roles in the primary education curriculum designed according to constructivist approach (The sample of Ankara province-Polatlı district). *Journal of Educational Reflections*, 3(1). 11-27.

32. Veliler, çocuklarının ruhsal ve fiziksel durumundaki değişimler hakkında okulu ve öğretmeni bilgilendirirler.	4	7,0	12	21,1	25	43,9	14	24,6	2	3,5
33. Veliler çocuklarının uyku, oyun, ders çalışma ve dinlenme saatlerine dikkat ederler.	3	5,3	20	35,1	23	40,4	10	17,5	1	1,8
34. Veliler, çocuklarının öğrenmesini destekleyen, ödevlerini rahatlıkla yapabilecekleri ev ortamları hazırlarlar.	3	5,3	16	28,1	22	38,6	12	21,1	4	7,0

“Yapılandırmacı yaklaşım uygulamalarını tüm derslerde uyguladım.” cümlesinin yer aldığı ifadeye öğretmenlerin %59,6’sı sık sık, %28,1’i her zaman, %10,5’i ise bazen tüm derslerde yapılandırmacı yaklaşımı uyguladıklarını belirtmişlerdir. Elde edilen bulgulardan öğretmenlerin yapılandırmacı yaklaşımı tüm derslerde uygulama düzeyinin yüksek olduğu anlaşılmaktadır. “Yapılandırmacı yaklaşım uygulamaları öğrencinin öğrenmesinde etkilidir.” düşüncesine öğretmenlerin %49,1’i her zaman, %40,4’ü sık sık, %10,5’i bazen yapılandırmacı yaklaşımın öğrenci öğrenmesinde etkili olduğuna ilişkin olumlu görüş belirtmiştir. Bu durum yapılandırmacı yaklaşımın öğrenmenin gerçekleşmesinde önemli bir etkiye sahip olduğu ortaya çıkmıştır. “Öğretme öğrenme sürecinde yapılandırmacı yaklaşıma uygun yöntem teknikleri kullanırım.” ifadesine yönelik öğretmen görüşleri dikkate alındığında öğretmenlerin öğrenme sürecinde sıklıkla bu yaklaşıma uygun yöntem ve tekniklerden yararlandıkları söylenebilir. “Öğrencilerin öğrenmelerini değerlendirmede, yapılandırmacı yaklaşıma uygun değerlendirme araçları kullanırım.” görüşüne öğretmenlerin %45,6’sı sık sık, %29,8’i bazen, %22,8’i ise her zaman ölçme değerlendirme çalışmalarını yapılandırmacı yaklaşıma uygun olarak gerçekleştirdiğini belirtmiştir. “Öğretme öğrenme sürecinde ders içerikleri hakkında velileri bilgilendiririm.” ifadesine yönelik görüşler öğretmenlerin velileri ders içerikleri hakkında bilgilendirmeye çalıştıkları ifade edilebilir. *Veliler, sınıf içi birtakım etkinliklere katılmaya gönüllü olurlar.*” ifadesinden elde edilen öğretmen görüşleri velilerin bu etkinliklere katılma konusunda istekli oldukları şeklinde yorumlanabilir. *“Veliler, çocuklarının sınıfını düzenli aralıklarla ziyaret ederler.”* ifadesine öğretmenlerin %36,8’i bazen, %26,3’ü sık sık, %24,6’sı nadiren velilerin düzenli aralıklarla çocuklarının sınıflarını ziyaret ettikleri yönünde görüş bildirmişlerdir. Elde edilen bulgulara göre velilerin çocuklarının sınıfını düzenli aralıklarla ziyaret etmeye çalıştıkları söylenebilir. *“Veliler okulla, okulun iletişim kurmasını beklemeden iletişim kurarlar.”* cümlesine yönelik öğretmenlerin oransal olarak %36,8’i bazen, %31,6’sı nadiren, %22,8’i sık sık velilerin okulla, okulun iletişim kurmasını beklemeden iletişim kurdukları, %3,5’i ise velilerin hiçbir zaman bu durumu gerçekleştirmedikleri yönünde görüş bildirmiştir. Bu durum velilerin okulla iletişim kurmak için okuldan davet bekledikleri ortaya çıkmıştır. *“Veliler, öğretmen ile düzenli iş birliği içerisinde oldukları.”* görüşüne yönelik öğretmenlerin %42,1’i bazen, %35,1’i nadiren, %19,3’ü sık sık velilerin kendileriyle iş birliği içerisinde olduklarını, %3,5’i ise bu durumun hiçbir zaman gerçekleşmediğini ifade etmiştir. Öğretmen görüşlerinden elde edilen bulgulara göre velilerin öğretmenlerle istenilen düzeyde iş birliği içerisinde olmadığı söylenebilir. *“Veliler, okulda her alanda yapılan faaliyetleri takip ederler.”* maddesinden elde edilen öğretmen görüşleri, velilerin okulda yapılan faaliyetlere katılma konusunda istekli olmadıkları belirlenmiştir. *“Veliler, okulda karar alma kurullarına katılırlar.”* görüşüne öğretmenler %47,4 oranında sık sık, %33,3 oranında bazen, %14,0 oranında nadiren velilerin okulda karar alma süreçlerinde yer aldıklarını belirtmiştir. Bu durum velilerin okul yönetimine dâhil olmaya çalıştıkları söylenebilir. *“Veliler, çocuklarına nasıl yardımcı olabilecekleri konusunda sürekli okul tarafından bilgilendirilirler.”* ifadesine edinilen bulgular öğretmen ve okul personeli tarafından çocuklarının eğitimine katkı sağlamaları için bilgilendirilmeye çalışıldıkları ortaya çıkmıştır. *“Çocuklar okulda günlük yaptıklarını, velileri ile evde paylaşırlar.”* cümlesinden edinilen bulgular doğrultusunda öğrenciler ile velilerin iletişim ve paylaşım içerisinde olmaya çalıştıkları söylenebilir. *“Veliler, çocuklarına çalışma alışkanlığı gibi bireysel nitelikleri kazandırmada çok önemli bir rolü olduğunu düşünürler.”* ifadesinden elde edilen bulgulara göre velilerin bu konudaki bilinç düzeyinin yüksek olduğu söylenebilir. *“Çocuklarının çalıştığı konular velileri her zaman ilgilendirir.”* ifadesine bildirilen görüşlere göre velilerin çocuklarının çalıştıkları konulara yönelik ilgi düzeylerinin yeterli olmadığı söylenebilir. *“Veliler, çocuklarıyla birlikte çalışma masasına oturarak onun çalışma isteğinin artmasını sağlarlar.”* ifadesine öğretmenlerin %47,4’ü bazen, %24,6’sı nadiren, %14’ü sık sık, velilerin çocuklarıyla birlikte çalışma masasına oturarak onların çalışma isteklerini arttırmaya çalıştıklarını belirtmiştir. Öğretmenler bu durumun sıklıkla gerçekleşmediğini düşünmektedirler. *“Veliler, çocuklarının ruhsal ve fiziksel durumundaki değişimler hakkında okulu ve öğretmeni bilgilendirirler.”* maddesine yönelik öğretmen görüşleri, çocuklarının ruhsal ve fiziksel durumundaki değişimler hakkında okulun ve kendilerinin veli tarafından bilgilendirilme düzeyini düşük buldukları ifade edilebilir.

3.3. Araştırmanın Üçüncü Alt Amacına İlişkin Bulgular

Bu bölümde üçüncü alt problem olan “Yapılandırmacı yaklaşıma göre velilerin üzerine düşen rolleri yerine getirme düzeylerine ilişkin veli ve öğretmen görüşleri arasında ne gibi benzerlik ya da farklılıklar vardır?” sorusuna ilişkin öğretmen ve veli görüşlerinin karşılaştırılması dayalı bulgular ve yorumlar yer almaktadır.

Öğretmenlerin öğretilen dersler hakkında velileri bilgilendirme durumlarına ilişkin veli ve öğretmen görüşlerinden elde edilen bulguların karşılaştırılması

Birinci alt amaca ilişkin bulguların yer aldığı bölümdeki veli görüşleri dikkate alındığında velilerin işlenen konular hakkında öncelikli olarak çocuklara soru sorarak bilgi edindikleri daha sonra da çocuklarının defter ve kitaplarını takip ettikleri belirlenmiştir. Nitekim velilerin yaklaşık olarak dörtte biri çocuklarıyla günlük olarak okul ve işlenen dersler hakkında konuştuğunu belirtmiştir. Velilerin yalnızca %8'i öğretmenden bilgi aldığını ifade etmiştir. Buna karşın öğretmenlerin yaklaşık yarısının velilere her zaman bilgi verdiğini ifade etmesi dikkat çeken bir bulgudur.

Bu konudaki öğretmen ve veli görüşleri karşılaştırıldığında öğretmenlerin yaklaşık olarak yarısı dersler hakkında velileri sık sık bilgilendirdiklerini belirtirken, velilerin çoğunluğu dersler hakkında öğrenci ve ders materyallerinden bilgi edindiklerini ifade etmişlerdir. Bu durumda velilerin derslere ilişkin birincil bilgi edinme kaynağının öğrenci ve ders materyalleri olduğu söylenebilir. Öğretmen görüşlerinin genelinde çocuklarının çalıştığı konulara ilişkin velilerin her zaman ilgili olmadığı anlaşılırken, velilerin konulara ilişkin bilgi sahibi olma düzeylerinin yüksek olduğu söylenebilir.

Velilerin öğretmenle iş birliği içerisinde olma durumları ve çocuklara ev ortamında veli tarafından sağlanan çalışma alışkanlıkları düzeyine ilişkin veli ve öğretmen görüşlerinden elde edilen bulguların karşılaştırılması

Bu duruma ilişkin belirtilen veli görüşlerinden, öğretmenle sıklıkla ders ve davranış durumu hakkında iletişime geçerek iş birliği sağladıkları anlaşılmaktadır. Velilerin yaklaşık olarak dörtte biri ödev yapımına yardımcı olma, bu çalışmaları kontrol etme ve düzenli yapılmasını sağlama sürecine katkı sağlamaktadırlar. Velilerin %13'ü çocuklara doğru çalışma alışkanlığı kazandırmaya çalıştıklarını belirtmiştir. Veliler çocuklarıyla birlikte çalışma düzeylerinin düşük olduğunu belirtmişlerdir.

Öğretmen ve veli görüşlerinden edinilen bulgular karşılaştırıldığında öğretmenler, velilerle iş birliği düzeyinin düşük olduğunu belirtirken, veliler ise genellikle öğrenci ders başarı durumunun takibine ilişkin iş birliği sağladıklarını belirtmişlerdir. Öğretmenler, velilerin ders çalışma ve ev ödevlerinin yapımına ilişkin yeterli katkı sağlamadıklarını düşünürken velilerin bu konudaki görüşlerinde öğrencilere yardımcı olmaya çalıştıkları söylenebilir. Bu duruma ilişkin öğretmen veli bulgularındaki farklılığın nedeni olarak velilerin bu konuda yeterli bilgi düzeyine sahip olmamaları ve öğretmenler tarafından etkili bir şekilde bilgilendirilmemeleri gösterilebilir.

Okulda yaşanan günlük olayları öğrencilerin velileriyle paylaşma düzeylerine ilişkin veli ve öğretmen görüşlerinden elde edilen bulguların karşılaştırılması

Velilerin yaklaşık olarak dörtte biri çocuklarının eve geldiklerinde yaşadıklarını günlük olarak kendilerine anlattıklarını belirtmiştir. Velilerin yaklaşık olarak beşte biri ise okuldan gelince yaşanan olaylar hakkında çocuklarına soru sorarak bilgi edindiklerini ifade etmiştir.

Öğretmen görüşlerinden elde edilen bulgulara göre çocukların bu konudaki paylaşım düzeyinin yüksek bulunmuştur. Öğrenci veli iletişim sürecinin etkili bir şekilde işlediği ve bu konudaki veli ve öğretmen görüşlerinin benzerlik gösterdiği söylenebilir.

Velilerin okula ilişkin yönetsel ve eğitsel alandaki faaliyetlere katılım düzeyi ve çocuklarının eğitim durumları hakkında bilgilendirilme durumunun veli ve öğretmen görüşlerinden elde edilen bulgulara göre karşılaştırılması

Veli görüşlerinden elde edilen bulgularda velilerin okul sürecine katılım göstermek için sıklıkla veli toplantılarını tercih ettikleri anlaşılmaktadır. Nitekim velilerin dörtte üçü bu toplantıları her zaman takip etmektedir. Bunun yanı sıra dörtte bir oranında veli bu toplantılarda okul düzenine ilişkin görüşlerini belirtmektedir. Yine aynı orandaki veli öğrencinin evdeki ders ve davranış durumuna ilişkin öğretmeni bilgilendirdiğini ve öğretmenle fikir alışverişi içerisinde olduğunu belirtmiştir. Öğretmen görüşlerinden elde edilen bulgulara göre öğretmenlerin %43,9'u velilerin okulun duyuru ve toplantılarını velilerin sıklıkla takip ettiklerini ve çocuklarının sınıflarını düzenli aralıklarla ziyaret etmeye çalıştıklarını belirtmişlerdir. Bu doğrultuda ilgili veli ve öğretmen bulgularının benzerlik gösterdiği ve velilerin okul sürecindeki yönetsel ve eğitsel alandaki çalışmalara katılmaya çalıştıkları ifade edilebilir.

Velilerin sınıf içi etkinliklerde rol alma düzeyi ve okul içi ve dışında gerçekleştirilen faaliyetleri takip etme durumlarına ilişkin veli ve öğretmen görüşlerinden elde edilen bulguların karşılaştırılması

İnci, Ş. and Taşpınar, M. (2019). The level of parents' doing their roles in the primary education curriculum designed according to constructivist approach (The sample of Ankara province-Polatlı district). *Journal of Educational Reflections*, 3(1). 11-27.

Bu konuya ilişkin veli bulgularında velilerin %34'ü okul içi ve dışında yapılan faaliyetlere katılmamaktadırlar. Bu tür etkinliklerin öğrenci başarısına katkı sağlamadığını düşünen veliler ise dörtte bir oranındadır. Öğretmenlerin %43,9'u velilerin bu tür etkinlikleri bazen takip ettiklerini belirtmişlerdir. Yaklaşık olarak üçte bir oranında öğretmen, velilerin bu tür etkinliklere bazen katılım gösterdiklerini ifade etmiştir. Bu duruma ilişkin paralellik gösteren veli ve öğretmen görüşleri karşılaştırıldığında velilerin okula ilişkin yapılan etkinliklere katılım düzeyinin düşük olduğu anlaşılmaktadır.

Veli ve öğretmenlerin yapılandırmacı yaklaşımı bilme ve uygulama süreçlerine ilişkin görüşlerinden elde edilen bulguların karşılaştırılması

Yapılandırmacı yaklaşım uygulamalarına ilişkin veli bulguları ele alındığında velilerin yaklaşık olarak dörtte birinin bu konu hakkında bilgi sahibi olmadığı anlaşılmaktadır. Bu konu başlığına ilişkin ifade edilen diğer bulgular ise %9 oranında okulların yeterli fiziki ve teknik donanıma sahip olmaması ve %7 oranında sınıf mevcut düzeylerinin yüksek olduğu ifadeleridir. Öğretmenlerin yaklaşık olarak yarısı yapılandırmacı yaklaşıma uygun öğrenme ortamını sağlamaya çalışmaktadır. Bu konudaki veli ve öğretmen bulgularındaki farklılığın sebebi olarak velilerin bu yaklaşım hakkında yeterli bilgi düzeyine sahip olmamaları gösterilebilir.

4. Sonuç ve Tartışma

Velilerin yapılandırmacı yaklaşıma ilişkin görüşlerinden elde edilen bulgulara göre bu durum hakkında bilgi düzeylerinin yeterli olmadığı söylenebilir. Bu yaklaşımla birlikte ders konularının öğrenci düzeyinin üzerinde olduğu, velilerin okulla daha fazla iletişim hâline geçtikleri, ailenin eğitim boyutunda sorumluluğunun arttığı, veli ve öğretmen iş birliğinin arttığı yönünde sonuçlar elde edilmiştir. Nitekim Dumlu'nun (2009) çalışmasında da velilerin bu konudaki yeterli bilgi düzeyine sahip olmadıkları sonucuna varılmıştır. Elde edilen bulgularda veliler sıklıkla okula ilişkin fiziksel ve teknik donanım eksikliğine vurgu yapmışlardır. Velilerce bu yaklaşımın eksik yönlerinin eğitim durumları, eğitim öğretim araçları, okulların fiziksel ve teknolojik şartları olduğu ifade edilmiştir. Ders içeriklerinin öğrenci seviyesinin üzerinde bir nitelik taşınması, ders kitaplarının yetersiz bulunması, kullanılan eğitim öğretim yöntemlerinin öğrenciye uygun bulunmaması, sınıfların kalabalık olması görüşlerde yer alan sonuçlardır. Damlapınar (2008) ve Hersan'ın (2008) yaptığı çalışmada da benzer sonuçlar elde edilmiş; sınıfların fiziki şartlarının yapılandırmacı yaklaşıma uygun olmadığı, laboratuvar, kütüphane gibi çalışma alanlarının bulunmadığı ya da bulunan alanların yeterli teknolojik donanıma sahip olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu süreçte etkin rol oynamalarının gerekliliği velilerce farkındalık düzeyi yüksek olunan bulgulardandır. Veliler bu durumu vakit bulamamaktan, çalışma saatlerinin esnek olmamasından, diğer çocuklarına da zaman ayırmak durumunda olmalarından kaynaklandığını belirtmişlerdir. Coşar'ın (2012) yaptığı çalışmada veliler uygulanan bu yaklaşımda aile desteğinin öğrenci başarısına katkı sağladığına ilişkin (%74,9) olumlu görüş bildirmişlerdir. Velilerin sınav odaklı bir eğitim sisteminin bu sürecin bir parçası olmaması gerektiğine ilişkin algı düzeylerinin yüksek olduğu söylenebilir. Ayrıca velilerde öğretim yöntem ve tekniklerinin çocuğa göre olması gerektiği düşüncesinin de hakim olduğu söylenebilir. Velilerin bu yaklaşıma uygun olarak üstlenmeleri gereken rolleri olduğunu bilmekle birlikte bu durumun yalnızca evde çocuğun ders çalışmasına olanak sağlayacak ortamlar hazırlama ve derslere gerekli araç gereç temin etme olarak algıladıkları sonucuna ulaşılmıştır. Nitekim bu duruma ilişkin Dumlu'nun (2009) yaptığı çalışmada da benzer sonuçlar elde edilmiş; velilerin yapılandırmacı yaklaşım hakkında yeterli bilgi düzeyine sahip olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Veliler çocuklarının öğrendikleri ders içeriklerine ilişkin bilgiyi öncelikle çocuklarına sorarak elde etmektedirler. Bunun yanında çocuklarının ders kitaplarını ve defterlerini inceleyerek de bilgi edinebilmektedirler. Öğretmenler ise velilere çocuklarının okulda neler öğrendiklerine ilişkin bilgiyi daha çok kendilerinin verdiğini belirtmiştir. Her iki kesimin görüş farklılığının temel nedeninin iletişim eksikliğinden kaynaklandığı ifade edilebilir. Nitekim bu konuda Damlapınar'ın (2008) yaptığı çalışmada benzer bir sonuç elde edilmiştir. Buna göre çocukların okulda neler öğrendiklerini izleme konusunda velilerin çoğunlukla çocuklarına soru sorma yolunu tercih ettikleri, çocuklarının defter ve kitaplarını inceledikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Veliler okulda öğrenilen ders içerikleri hakkında çocuklarıyla günlük olarak konuştuklarını belirtmiştir. Öğretilen dersleri anlayıp anlamadıklarını, ders esnasında öğretmen tarafından sorulan sorulara nasıl cevap verdiklerini de sıklıkla sormaktadırlar. Öğretmenlerin bu konudaki görüşlerine göre veliler okulda öğrenilen ders konularına ilişkin bilgilenmelerini daha çok öğretmenlerden edinmektedirler. Bu hususa yönelik öğretmen ve veli bulgularından benzer sonuçlar elde edilmiştir. Bu konuya ilişkin Taban'ın (2010) yaptığı çalışmaya göre veliler bu bilgileri sıklıkla çocuklarından (% 88,3) edinmektedirler.

Veliler çoğunlukla çocuklarının öğrendiği konuları çocuklarından ve ders materyallerinden takip etmektedirler. Sıklıkla matematik, Türkçe, sosyal bilgiler ve fen ve teknoloji ders içeriklerine ilişkin bilgi vermişlerdir. Süreçte öğrenilen konuları takip etme oranın yüksek olduğu görülmektedir. Ancak veliler ders içerikleri hakkında yeterli düzeyde bilgiye sahip değillerdir. Öğretmenlerin bu konuya ilişkin görüşlerinde ise velilerin çocuklarının çalıştığı konulara ilişkin bilgi düzeylerinin düşük olduğu yer almaktadır. Bu konuya ilişkin Taban'ın (2010) yaptığı araştırmada da benzer sonuçlara ulaşılmıştır.

Velilerin öğretmenle iş birliği sürecinde dersler ilgili yardımcı olma durumlarına, veliler öğrencinin öğrenme eksikliklerini gidermeye yönelik katkı sağlamaktadırlar. Veliler, öğrenci etkinliklerine araç gereç temini olarak katkı sağlamaktadırlar. Nitekim elde edilen bu sonuç Günkan'ın (2007) yaptığı araştırmayla örtüşmektedir. Bu etkinliklerin eve verilmesi durumunda veliler çocuklarına yardımcı olmaktadır. İş birliği sürecinde velilerin ders ve ödevlere yönelik katkı sağlama durumlarına ilişkin benzer bir sonuç da Kılıç'ın (2001) çalışmasında yer alan velilerin sıklıkla ders durumu hakkında öğretmenle görüşmelerini belirtmişlerdir. Oktay (1995) çalışmasında velilerin okulu tanımasının kuruma ve öğretmene karşı olumlu tutum geliştirmesinde yardımcı olabileceğini ifade etmiştir. Ek olarak veliler çocuklarının ev ödevlerinin yapımına anlaşılmayan noktalarda dâhil olarak yardımcı olmaktadır. Coşar'ın (2012) yaptığı araştırmada da ev ödevlerinin yapımında velilerin görüşlerine ilişkin benzer bulgular elde edilmiş; velilerin çocuklarına yol göstererek yardımcı oldukları sonucuna (%88) varılmıştır. Bu duruma ilişkin öğretmen görüşlerinde ise velilerin öğretmenle tam bir iş birliği içerisinde olmadıklarını belirtilmiştir. Ayrıca öğretmenler ders çalışma ve ev ödevlerine katkı sağlama konusunda velileri yeterli bulmamaktadır. Eğitsel araçların yapımı ve araştırma faaliyetlerine velilerin yeterli katkı sağlamadıkları ifade edilmiştir. Velilerin okulu başarı düzeyini yükseltmesi gereken bir araç olarak görmesi nedeniyle iş birliği boyutunda veli öğretmen algılarının farklılık göstermesinden kaynaklı bu sonucun ortaya çıktığı söylenebilir. Derslere katkı sağlama konusunda velilerin öğretmenlerce eksik bulunmamasının nedeni olarak velilerin bu konuda yeterli düzeyde bilgiye olmamaları gösterilebilir. Nitekim bu konuya ilişkin Doğan'ın (1995) yaptığı çalışmada en büyük iletişim engeli olarak I. kademe velilerinin okul ve eğitimle ilgili yeterli bilgiye sahip olmadıkları sonucuna varılmıştır.

Yapılandırmacı yaklaşım uygulamalarında önemli yer tutan öğrenilen bilgilerin günlük hayata adapte edilebilmesi konusunda veliler çocuklarına sıklıkla dört işlem becerilerini geliştirmeye yönelik onları alışveriş yaptırmaya yönlendirmektedir. Ayrıca veliler günlük yaşamlarında çocukların karşılaşabileceği bazı fiziksel olaylar konusunda da gözlem yapmalarına olanak sağlamaktadırlar. Ancak %17 oranındaki veli bu süreci katkı sağlamamaktadır. Nitekim Coşar'ın (2012) yaptığı çalışmada da velilerin çocuklarının okulda öğrendiklerini günlük hayatta kullanmasına olanak tanımalarına yönelik araştırmaya katılan velilerin %73,2'si katkı sağladıklarını belirtmiştir. Yine öğrencinin bu konuda yararlanabileceği ders dışı bilimsel ve teknolojik yayınları takip etme oranının düşük olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Velilerin bu konuya ilişkin teşvik düzeyinin de yeterli olmadığı görülmektedir. Veliler tarafından bu durumun öğrenci ders başarısına katkı sağlamayacağı algısından ve yetersiz maddi imkânlardan kaynaklandığı söylenebilir.

Öğrencilerin günlük olarak okulda yaşananları ailelerine anlatmalarına ilişkin veli bulgularından bu durumun sıklıkla öğrencinin anlatması ya da velinin sorular sorarak anlatmasını sağlamasıyla gerçekleştiği anlaşılmaktadır. Bu konudaki öğretmen bulgularında da bu durumun gerçekleşme düzeyinin yüksek olduğu belirtilmiştir. Nitekim Günkan (2007) ve Can'ın (2009) yaptığı araştırmada da benzer bulgular yer almaktadır. Velilerin ev ödevlerine katkı sağlarken çocuklarına anlamadığı noktalarda yardımcı oldukları ve bu ödevleri kontrol ettikleri sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmen görüşlerinde ise veliler ev ödevlerine katkı sağlama konusunda yeterli bulunmamaktadır.

Veli görüşlerine göre eğitsel araçların ve etkinliklerin yapımına veliler sıklıkla araç gereç temini yoluyla katkı sağlamaktadır. Öğretmen görüşlerine göre ise eğitsel araç gereçlerin yapımına ve etkinliklere katkı sağlama sürecinde veliler yeterli bulunmamıştır. Ayrıca öğretmen görüşlerinden edilen bulgularda okuma çalışması yaptırmaya ilişkin veliler yeterli bulunmamıştır.

Velilerin okul ve öğretmenle iş birliği yapmasına ilişkin sonuçlarda öğretmenle görüşerek bilgi alışverişinde bulunulması durumu ilk sırada belirtilmiştir. Sıklıkla veli toplantılarına katılma, burada eğitim süreci ile ilişkili olarak öğretmenden bilgi edinme ve çocuğun evdeki durumuna ilişkin öğretmeni bilgilendirme durumunun gerçekleştiği ifade edilmiştir. Bu konuya ilişkin Taban'ın (2010) yaptığı araştırmada veliler, öğretmenlerden (%88,0) ve veli toplantılarından (%84,3) bilgi edinilmektedir. İş birliği sürecinde okul idarecileriyle de iş birliği içerisinde olduğunu belirten veliler düşük orandadır. Veliler sıklıkla okulda yapılan veli toplantılarına düzenli katılım sağladıklarını belirtmiştir. Bu duruma ilişkin öğretmen bulgularında velilerin okul politika ve uygulamalarında yer aldıkları ve karar alma mekanizmalarının içinde buldukları belirtilmiştir. İlgili

veriler karşılaştırıldığında velilerin okula ilişkin politika ve uygulamalara yönelik önerilerde bulunma ve yapılan eğitsel ve sosyal etkinliklere katılım ve bilgilendirme sürecine ilişkin düzeyleri benzerlik göstermekle birlikte yüksek oranda olduğu söylenebilir. Bu konuda Coşar'ın (2012) yaptığı çalışmada da benzer sonuçlar elde edilmiştir.

Veliler okul içi ve dışındaki etkinliklere katılımın eğitim öğretim faaliyetlerine herhangi bir katkı sağlamadığını düşündüklerini ilk sırada belirtmişlerdir. Bu tür etkinliklere katılım gösteren veliler okula katkı sağlamak ve öğretmene yardımcı olmak amacını taşımaktadırlar. Veliler öğrencinin isteğini yerine getirmek, eğitim durumlarını ve kişisel gelişimini pekiştirmek amacıyla da bu tür etkinliklerde yer almaktadır. Bu konuya ilişkin öğretmen bulgularında ise velilerin sınıf içi etkinliklere katılmaya gönüllü oldukları ancak sınıf dışı faaliyetlere katılımın yeterli düzeyde olmadığı şeklindedir. Ayrıca velilerin çalışma temposu ve evdeki diğer çocuklarına vakit ayırma gereksinimleri nedeniyle bu etkinliklerde rol alamadıklarını belirtilmiştir. Can'ın (2009) yaptığı çalışmada da benzer bulgular elde edilmiştir.

5. Öneriler

Elde edilen bulgu ve sonuçlarda önceki yapılan araştırmalarla benzer nitelikte sonuçlara ulaşılmıştır. Eğitim ve öğretim sürecindeki değişikliklerin veli boyutunda yeterli düzeyde yansımaması, velilerin bu anlamda etkili olamamalarına neden olmaktadır. Öğretim programlarındaki veli boyutunun daha etkin hâle getirilebilmesi için esaslı bir düzenleme yapılması önerilebilir.

Programın temelini oluşturan yapılandırmacı yaklaşım veli, öğretmen ve okul iş birliğini temel alarak her paydaşın üzerine belirli sorumluluklar yüklemektedir. Bu durumun velilerin farkındalığının artırılmasına ve çocuklarına eğitim öğretim süreci boyunca nasıl yardımcı olmaları gerektiğine yönelik seminer ve eğitimler verilebilir.

Yapılandırmacı yaklaşımın uygulanma sürecinde okulların fiziki ve teknolojik donanım açısından istenilen düzeyde olması etkililik açısından yadsınamaz bir role sahiptir. Tüm okulların uygun şartlara sahip olması uygulama sürecinde birçok kolaylığı beraberinde getirecektir. Dolayısıyla bu eksikliklerin giderilmesine yönelik çalışmalar yapılabilir.

Velilerin okul ve dışında da yapılan etkinliklere katılım düzeyleri, öğrencinin okula karşı olumlu tutum geliştirmesinde ve başarısının artmasında önemli bir yere sahiptir. Dolayısıyla velileri sürece dâhil etmek ve okulun bir paydaşı olmalarını sağlamak için onlarla olumlu iletişim geliştirilmelidir. Bu doğrultuda kaliteli ve sürdürülebilir iş birliği sağlanması için telefon, İnternet ve E-okul üzerinden paylaşımlar gerçekleştirilebilir.

Kaynakça

- Açıkgöz, Ü. K. (2003). *Etkili öğrenme ve öğretme*. İzmir: Eğitim Dünyası.
- Aldırılmaz, G. (2009). *Yapılandırmacı öğrenme yaklaşımı temelli yeni ilköğretim programına ilişkin veli görüşlerinin değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Can, B. (2009). *İlköğretim programının uygulanması sürecinde velilerin katılımları ve okula ilişkin tutumlar*. Yüksek Lisans Tezi, Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir.
- Coşar, İ. (2012). 2005 programı uygulamalarına ilişkin veli görüşleri. Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Çanakkale.
- Cottone, C. C. (2004). *Constructivism in family literacy practices: parents as mentors*. *Reading Improvement*, 41(4), 208-216.
- Damlapınar, G. (2008). *İlköğretim I. kademe öğretmenlerinin yapılandırmacı yaklaşım öğrenme yaklaşımına ilişkin görüşlerinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Demirel, Ö. (2004). *Öğretimde planlama ve değerlendirme*. Ankara: Pegem.
- Demirel, Ö. (2010). *Kuramdan uygulamaya eğitimde program geliştirme*. Ankara: Pegem.
- Doğan, E. (1995). *Ankara merkez ilçelerindeki ilköğretim okullarında okul-aile iletişiminin engelleri (Keçiören ilçesi örneği)*. Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Dumlu, N. S. (2009). *İlköğretim I. kademe öğrenci velilerinin yeni ilköğretim programına ilişkin algılarının incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Ekici, G. ve Güven, M. (2013). *Öğrenme-öğretmen yaklaşımları ve uygulama örnekleri sanatı*. Ankara: Pegem.
- Eroğlu, E. ve Köktan, Y. (2005). *Araştırma metot ve teknikleri*. Adapazarı: Sakarya.
- Gerek, Ö. (2006). *Sınıf öğretmenlerinin yeni ilköğretim programı hakkında görüş değerlendirme ve yeterlilikleri üzerine bir araştırma*. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Gold, S. (2001). *A constructivist approach to online training for online teachers*. *JALN*, 5(1), 35-57.

Inci, Ş. and Taşpınar, M. (2019). The level of parents' doing their roles in the primary education curriculum designed according to constructivist approach (The sample of Ankara province-Polatlı district). *Journal of Educational Reflections*, 3(1). 11-27.

- Günkan, E. (2007). *Ailenin ilköğretim öğrencilerinin eğitimi üzerindeki etki düzeyinin belirlenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elazığ.
- Hersan, E. (2008). *2004 yılı ilköğretim 5. sınıf sosyal bilgiler öğretim programına ilişkin veli görüşleri*. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Kaplan, S. (2002). *İlköğretim I. kademe okul-aile işbirliği mevcut durum ve bir model önerisi*. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Karasar, N. (2010). *Bilimsel araştırma yöntemi: Kavramlar, ilkeler, teknikler*. Ankara: Nobel.
- Kılıç, B. G. (2001). Oluşturmacı fen öğretimi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri Dergisi*, 1(1). 7-22.
- Koç, S. (1994). *Aile ve eğitim*. Ankara: Şafak
- Miles, M. B. ve Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis (2nd edition)*. CA: Sage.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2005). *İlköğretim 1-5. sınıf programları tanıtım el kitabı*. MEB, Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı, Eğitim Öğretim ve Program Dairesi Başkanlığı. Ankara: Devlet Kitapları.
- Oktay, A. (2005). *Çocuk ve okul*. İstanbul: Seha.
- Saban, A. (2002). *Öğrenme ve öğretme süreci*. Ankara: Nobel.
- Şaşan, H. (2002). Yapılandırmacı öğrenme. *Yaşadıkça Eğitim Dergisi*, 2(49), 74-75.
- Taban, H. Ş. (2010). *İlköğretim okulu I. kademe öğrenci velilerinin okul ve çocuklarına ilişkin bilgi düzeylerinin belirlenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Taşpınar, M. (2005). *Kuramdan uygulamaya öğretim yöntemleri*. Ankara: Nobel.
- Vural, B. (2004). *Aile-okul birlikteliği*. İstanbul: Hayat.
- Yaşar, Ş. (1998). Yapısalcı kuram ve öğrenme-öğretme süreci. *Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(1-2), 68-75.
- Yurdakul, B. (2005). Yapılandırmacılık. Özcan Demirel (Ed.), *Eğitimde yeni yönelimler (39-61)*. Ankara: Pegem.